

UVOD

Stranac je svako lice koje nema državljanstvo BiH ili lice bez državljanstva, a lice bez državljanstva je svako lice koje nije državljanin BiH, niti je državljanin neke druge države, a prema zakonima druge države.

Prisustvo stranaca u nekoj državi je rezultat protoka ljudi, roba i kapitala među državama, kao i međusobnih razlika u ekonomskom, političkom i demokratskom pogledu. Prisustvo stranaca na nekom teritoriju može biti i zbog ratnih djelovanja u svijetu, kao i u pojedinim njegovim dijelovima. Ratovi često uzrokuju velike migracije stanovništva iz jedne države u drugu, kao sa jednog kontinenta na drugi. Prisustvo stranaca predstavlja pozitivan indikator razvoja neke sredine ako je u pitanju kretanje radne snage, ali isto tako predstavlja balast za neku državu ukoliko se radi o migraciji ljudi usred ratnih dejstava.

Položaj stranaca kroz historiju

Od nastanka civilizacije i prvih oblika države, kao specifične institucije, do danas, pravljene razlike u korištenju prava i obaveza među stanovništvom koje je živjelo u njima. Tako se stanovništvo dijelilo na autohtono (starosjedilačko) i ono koje je raznim oblicima migracije stiglo u tu državu. Kakav je animozitet prema stanovnicima postojao govori podatak da je u staroj Grčkoj postojao poseban institut kselecija koji je omogućavao proganjanje stranaca bez ikakvih sankcija. Stari Grci su bili oprezniji prema strancima i ovaj institut im je omogućavao da se svakog stranca mogu osloboditi kad god su to htjeli.

Razvojem ekonomskih veza, protokom ljudi i roba ovaj prethodni animozitet spram stranaca je polako popuštao. Tako nastaje novi institut proksenije kojim se osigurava zadovoljavajući status stranaca u pojedinim grčkim državicama, ako postoje bilateralni dogovori među državicama. Institut proksenija ogledao se u ovlaštenju određenih građana da posreduju između države i stranaca. Proksenije su bili praktično spona između države (polisa) a jedne strane i stranca i njegove ambicije da živi na području te države. Posebnim sporazumima, zvanim simboli, rješavali su se sporni odnosi domaćeg stanovništva i stanovništva dugih državnica u odnosima trgovačkih, novčanih i drugih ekonomskih odnosa. U to vrijeme nastaje i institut arbitraže, kroz angažiranje izabranih sudova u rješavanju spornih odnosa.

Iz historijskog spisa vidljivo je da je postojala institucija azila i kod starih Grka, ali i na Bliskom Istoku i Mediteranu. Korištenje mjesta za azil bila je privilegija a ne pravo. Ta mjesta, u koja su se sklanjale proganjane osobe bili su hramovi, zamkovi i druge građevine za koje se smatralo da su pod zaštitom božanstva.¹

Problem stranaca, a najviše izbjeglica je ozbiljnije postavljen pred međunarodnu zajednicu poslije Prvog svjetskog rata. Uslijed posljedica rata i zbog revolucionarnih previranja, milioni ljudi su bili pomjereni iz svojih država. I Drugi svjetski rat je donio enormna pomjeranja stanovništva iz njihovih prebivališta.

Preko jedanaest miliona ljudi našlo se u tuđim zemljama. Od tada pa do danas nižu se nemili historijski događaji generišući veliki broj izbjeglica i drugih raseljenih lica.

Strance možemo podijeliti :

1. Izbjeglice – lica koja bježe iz svojih zemalja zato što su njihovi životi, sigurnost ili sloboda ugroženi općim nasiljem, agresijom strane sile, unutrašnjih sukoba, masovnom kršenju ljudskih prava ili drugim okolnostima koje ozbiljno narušavaju javni red.
2. Ilegalne strance koji se nalaze na teritoriji neke države – osobe koje su nezakonito ušle u neku državu ili su ostale osobe u toj državi izvan vremena koje je određeno vizom.

¹ Dautbegović, Almin; Upravno pravni unutarnji poslovi; Fakultet za javnu upotrebu, Sarajevo, 2009.,str 130

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET



NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com